

CENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

Pr. 228/26.05.16
CEB, SJ'

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/2678 din „16” 06. 2016

La nr.228 din 26 mai 2016

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la patenta de întreprinzător nr.93-XIV din 15.07.1998.

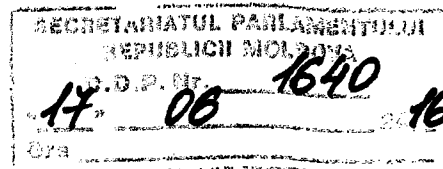
Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file;

Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 1 filă.

Director adjunct

Vadim COJOCARU

Ex: Călin Țepordei
Tel: 0 (22) 257-420

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la
patenta de întreprinzător nr.93-XIV din 15 iulie 1998 (pct.1 și pct.2
din anexa legii)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autor nemijlocit - deputați în Parlamentul RM, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul are drept scop excluderea termenului limită pînă cînd va putea fi practicat comerțul cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător. Evidențiem că termenul limită expiră la data de 01 ianuarie 2017.

d. Suficiența argumentării. În urma analizei efectuate, constatăm că autorul a prezentat date generale cu privire la situația economico-socială a Republicii Moldova fără a prezenta o analiză amplă a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii și a evoluției comerțului cu amănuntul în baza patentei de întreprinzător. Nota informativă nu reprezintă argumente concludente care să demonstreze necesitatea susținerii în continuare a patentei ca formă de organizare a comerțului. Or, conform Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.685 din 13 septembrie 2013, statul este obligat să ia măsurile necesare în vederea dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova. Astfel, prin Strategie sunt promovate ideile de încurajare a cetățenilor de a desfășura activitatea de întreprinzător prin obținerea unei forme organizatorico-juridice.

Desfășurarea activității de comerț în baza patentei este considerată o practică depășită care nu corespunde realităților economice actuale. Un număr mare de persoane care activează în acest domeniu utilizează patenta în detrimentul unei forme organizatorico-juridice, deoarece beneficiază de facilități fiscale, nu au obligația de a ține o evidență strictă și nu sunt supuși unui control minuțios din partea statului. În aceste condiții, s-a dezvoltat un mediu favorabil evaziunii fiscale, concurenței neloiale și neglijării aspectelor ce țin de protecția consumatorilor, iar bugetul de stat suportă pierderi anual enorme.

Totodată, menționăm că datorită patentei, comercianții activează fără înregistrarea unei întreprinderi. Astfel, este dificilă monitorizarea activității de întreprinzător și prin urmare sunt create impedimente la efectuarea analizelor evoluției diferitor sectoare ale economiei Republicii Moldova și întreprinderea măsurilor operative de corectare a situațiilor critice.

În consecință, considerăm că autorul urma să prezinte argumente (fundamentate pe analize și date concrete) care să justifice susținerea patentei ca formă de desfășurare a activității de comerț. Concomitent, proiectul trebuia să conțină măsuri concrete care să permită practicarea comerțului în baza patentei fără a prejudicia statul și consumatorii.

În redacția actuală promovarea proiectului riscă să genereze abateri de la politica statului în domeniul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Având în vedere lipsa unei analize economico-financiare a impactului prevederilor din proiect, dar și faptul că amendamentele nu corespund obiectivelor statuate în Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, există riscul ca prelungirea termenului de acțiune a patentei în domeniul comerțului să nu fie justificată și să nu fie proporțională cu impactul real al acestei acțiuni asupra interesului public.

1.3 Analiza impactului de reglementare a proiectului

Proiectul stabilește norme care vor avea efecte asupra activității de comerț cu amănuntul. Astfel, în conformitate cu stipulările art.20 lit.e) al Legii nr.780/2001 și art.13 al Legii cu privire la principiile de bază de reglementarea a activității de întreprinzător nr.235-XVI din 20.07.2006, proiectul în speță necesită a fi însoțit de Analiza impactului de reglementare, care va reprezenta argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, necesității adoptării actului normativ și analiza de impact al acestuia asupra activității de întreprinzător.

1.4 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În opinia noastră, la etapa actuală activitatea de comerț desfășurată în bază de patentă este un segment vulnerabil la manifestările de corupție. În același timp, datorită patentei este creat un mediu favorabil pentru fraudarea domeniului fiscal prin eschivarea de la achitarea taxelor și impozitelor, simplificarea procedurilor de evidență și raportare. Respectiv, autorul urma să prezinte o analiză care să demonstreze că păstrarea patentei de întreprinzător în continuare nu va prejudicia interesul public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Conform art.12 „Sectorul privat” din Convenția Națiunilor Unite împotriva corupției adoptată la New York la 31 octombrie 2003 și ratificată prin Legea nr.158-XVI din 06.07.2007, Fiecare stat parte ia, conform principiilor fundamentale ale dreptului său intern, măsuri pentru prevenirea corupției implicând sectorul privat, întărirea normelor de contabilitate și audit în sectorul privat și, dacă este cazul, prevederea de sancțiuni civile, administrative sau penale eficiente, proporționale și punitive, în caz de nerespectare a acestor măsuri. Măsurile care

permit atingerea acestor obiective pot include, promovarea transparenței între entitățile private, inclusiv, dacă este cazul, a măsurilor privind identitatea persoanelor fizice și juridice implicate în înființarea și în gestiunea societăților; prevenirea folosirii improprii a procedurilor de reglementare a entităților private, inclusiv a procedurilor privind subvențiile și licențele acordate de către autoritățile publice pentru activități comerciale etc.

Concomitent, art.14 „Măsuri de prevenire a spălării banilor” prevede un set de măsuri care necesită a fi respectate în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor.

Reieșind din considerentul că proiectul promovează o formă de desfășurare a activității de comerț depășită și care generează riscuri de evaziune fiscală, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Fiind plasat pe pagina web oficială a Parlamentului la momentul examinării, proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Ca obiecție generală asupra proiectului.

Amendamentele propuse de autor nu corespund obiectivelor stabilite de Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, conform căreia statul este obligat să ia măsurile necesare în vederea dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova.

Astfel, promovarea în continuare a patentei în domeniul comerțului cu amănuntul poate afecta negativ dezvoltarea economică a statului datorită lacunelor acestei forme de activitate, în special prin lipsa de transparență cu privire la evidența și raportarea din partea agenților economici.

Recomandarea: Amendamentele propuse riscă să genereze abateri de la politica statului în domeniul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. În lipsa unor argumente care să demonstreze necesitatea păstrării patentei de întreprinzător, considerăm inoportună promovarea proiectului.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze

coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Țepordei Călin
Inspector al Direcției legislație și expertiză anticorupție
14 Iunie 2016

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea Legii cu privire la patenta de întreprinzător nr.93-XIV din 15 iulie 1998 (pct.1 și pct.2 din anexa legii)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Ca obiecție generală asupra proiectului.	Prevederi incompatibile cu legislația în vigoare	Amendamentele propuse de autor nu corespund obiectivelor stabilite de Strategia de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, conform căreia statul este obligat să ia măsurile necesare în vederea dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova. Astfel, promovarea în continuare a patentei în domeniul comerțului cu amănuntul poate afecta negativ dezvoltarea economică a statului datorită lacunelor acestei forme de activitate, în special prin lipsa de transparență cu privire la evidența și raportarea din partea agenților economici.	Amendamentele propuse riscă să genereze abateri de la politica statului în domeniul dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii. În lipsa unor argumente care să demonstreze necesitatea păstrării patentei de întreprinzător, considerăm inoportună promovarea proiectului.